UC Leuven Limburg
MOVING MINDS

POSTGRADUAAT
SEKSUOLOGISCHE HULPVERLENING

Infobrochure

KHLEUVEN KHLlm GROEP T LEUVEN EDUCATION COLLEGE

UC Leuven Limburg
MOVING MINDS

Uit het leven gegrepen

'Lore verblijft in een jongereninstelling en heeft een incestverleden. Opvoedster Annemie probeert haar te begeleiden om haar verleden te verwerken.'

'Katrien heeft al zoveel relaties gehad, maar iedere keer als het ernstig wordt, haakt ze af, ze durft zich niet te binden. Ze zoekt hulp bij een hulpverlener voor haar bindingsangst.'

'Mark en Inge hebben al jaren een niet vervulde kinderwens. Dit brengt spanningen in de relatie. Ze zoeken hulp bij een hulpverlener om hen te begeleiden bij de verdere keuze voor IVF of adoptie of kinderloosheid'

'Francine heeft een matig mentale handicap en is sinds kort verliefd op een jongen in haar groep met eveneens een matig mentale handicap. Ze kan niet van hem afblijven en wil seks met hem. In de leefgroep weet men niet hoe hier mee omgaan'.

'Jan en Joke geven nog wel om elkaar, maar seks is er al lang niet meer geweest. Jan maakt zich hier zorgen over want volgens hem heeft Joke nooit zin. Joke vindt dat Jan zich niet genoeg inzet in het huishouden en door haar drukke werk op kantoor en thuis heeft ze 's avonds echt geen zin meer in seks.'

'Peter komt in begeleiding omdat hij worstelt met zijn seksuele identiteit. Hij valt op jongens maar durft het thuis niet zeggen.'

'Johan had een tijdlang een vriendin, maar zijn partner heeft het overspel ontdekt. Zijn vrouw Linda is razend, maar Johan heeft met zijn vriendin gebroken en wil de relatie nog een kans geven. Linda twijfelt en Johan stelt voor om een hulpverlener in te schakelen..'

'Iris werkt als verpleegkundige in een rusthuis. Ze weet niet goed hoe ze moet omgaan met seksualiteit bij de bejaarden die ze verzorgt.'

'Michael is zorgleerkracht in een secundaire school. Leerkrachten maken zich zorgen over de losbandige houding van sommige jongens en meisjes op school en vragen hem om seksuele voorlichting te geven. Hij weet niet goed hoe hij daar aan moet beginnen.'

'Nathalie doet aan thuisbegeleiding. Andy, een jongen met syndroom van Down zit de hele dag te masturberen. Zijn moeder vraagt raad aan Nathalie hoe ze hier mee moet omgaan'.

'Annelies werkt in een jongerencentrum met allochtonen. Ze vraagt zich af hoe dat zit met seks en multiculturele relaties.'

'Peter voelt zich als van kleins af aan een meisje en wil Petra worden en zoekt hulp in een jongerencentrum bij zijn begeleidster omdat hij/zij er thuis niet over kan praten. De begeleidster wil hem advies geven en correct doorverwijzen.'

'Tijdens een gesprek met Piet en Maaike over financiële problemen in hun gezin komt naar boven dat het op seksueel vlak niet meer botert tussen de twee. Piet komt altijd te vroeg klaar en Maaike denkt dat Piet niet meer om haar geeft en alleen maar vluggertjes wil. De hulpverleenster twijfelt of ze het koppel kan helpen dan wel moet doorverwijzen naar meer gespecialiseerde hulp.'

'Karel werkt in een ambulant centrum voor alcohol- en drugsverslaafden. Op een dag spreekt Jozef met een zware alcoholproblematiek hem aan. Hij krijgt hem niet meer omhoog, vertelt hij en wil dat Karel voor hem Viagra regelt.'

'Alexandra hoort op teamvergaderingen begrippen zoals reboundrelatie, Parental alienation syndrome, AAP, LAT en FWB-relatie. Ze weet echt niet waarover men het heeft'

'Michelle is in begeleiding voor een depressie. Ze is single en het alleen zijn en geen partner vinden, weegt op haar. Hulpverleenster Tine probeert haar te helpen om terug zelfvertrouwen op te bouwen.'

'Mieke werkt op een afdeling oncologie. Ze wordt om advies gevraagd of seks nog wel kan en mag bij kanker.'

'Er is een probleem met seksuele beleving en seksuele communicatie tussen Arjan en Jasmien, stelt gezinsbegeleidster Evi vast, maar ze weet niet hoe ze hier best mee omgaat.'

'Hulpverleenster Sien wordt om hulp en advies geroepen omdat er in een voorziening met jongeren ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen de jongeren heeft plaatsgevonden.'

'Barbara is altijd ziekelijk jaloers en dat heeft invloed op haar relatie met Bert. Ze vragen advies om uit de impasse te geraken.'

'Marlies wordt als hulpverleenster geconfronteerd met een dame met vaginisme waardoor deze geen gezonde seksuele relatie aan kan. Een collega raadt bekkenbodemtherapie aan, maar Marlies weet niet waarover dat nu precies gaat en of dit wel een oplossing zou kunnen zijn voor de betrokken dame.'

'De moeder van Andy maakt zich zorgen en denkt dat haar volwassen wordende zoon een pornoverslaving heeft. Ze vraagt advies aan de begeleidster.'

'Goedele doet aan begeleiding bij mensen met ernstige chronische ziektes en krijgt vragen over seksualiteit en relaties bij chronische en/of levensbedreigende ziekte. Ze wil zich verdiepen in hoe het zit met seks en relaties als je ziek bent..'

'Jan heeft HIV opgelopen bij een toevallig onbeschermd seksueel contact en zoekt informatie bij een sociaal hulpverlener over hoe het nu verder moet met zijn leven, zijn familie, zijn vrienden, zijn job, ... en of hij nog een relatie mag beginnen'.

"In zijn praktijk als maatschappelijk werker wordt Jan geconfronteerd met een jongeman van 21j. die jonge kinderen misbruikt heeft. Hij wordt gevraagd een programma van daderhulpverlening op te zetten.'

'Mieke begeleidt een nieuw samengesteld gezin waar er hevige conflicten zijn tussen de plusvader en de kinderen van zijn partner. Ze voelt dat ze zich meer moet verdiepen in echtscheiding, de gevolgen voor kinderen en nieuwe relaties'

DOEL VAN DE OPLEIDING

In uw dagdagelijkse hulpverleningspraktijk van sociaal (gezondheids)werker, hulpverlener en opvoedkundig begeleider wordt u meermaals geconfronteerd met thema's die te maken hebben met seksualiteit, seksuele opvoeding en liefdesrelaties. Goede begeleiding bij seksuele en relationele problemen vraagt specifieke kennis en vaardigheden van de deskundige hulpverlener.

Deze opleiding stelt u als hulpverlener in staat om seksualiteit en relaties op een adequate wijze ter sprake te brengen in uw werksituatie en in te gaan op vragen en problemen van uw cliënten op seksuologisch en relationeel gebied.

De opleiding biedt geen diepgravende uitwerking van seksuologische problematieken maar biedt de noodzakelijke theoretische en praktische achtergronden om in voorkomende situaties deskundig te reageren en advies te geven, beperkte counseling te doen en in voorkomend geval adequaat door te verwijzen naar meer in de problematiek gespecialiseerde hulpverleners.

De opleiding is een theoretische en praktische inleiding in de seksuologische hulpverlening.

ACHTERGRONDEN

Vernieuwde visie op zorg Perspectief 2020

Momenteel moet de hele (jeugd)hulpverlening omwille van het nieuwe decreet integrale jeugdhulp dat vanaf 1 maart 2014 in voege treedt, haar aanbod modulariseren en daarvoor de aangeboden modules invoeren in een elektronische databank e-health.

Onder de rubriek probleemgebieden zijn aspecten rond partnerrelatie, seksualiteit en geboorte en gezin en opvoeding expliciet als thematieken voorzien waarbij professionele hulpverleners een specifieke inbreng kunnen hebben.

Hulpverleners van diverse aard, zoals maatschappelijk werkers, (sociaal) verpleegkundigen, gespecialiseerde opvoeders-begeleiders zullen veel meer dan vroeger als multidisciplinaire deskundigen binnen een contextuele omgeving moeten gaan werken en in het kader van residentiële zorg, ambulante en mobiele begeleidingen ook met aspecten van seksualiteit en relaties geconfronteerd worden.

Interdisciplinair hulpverleningsperspectief inclusief seksualiteit.

Dat wil zeggen dat ze vanuit een interdisciplinair totaalperspectief hulpverleningsgericht gaan handelen met gezinnen waarbij alle aspecten van het gezinsfunctioneren in het hulpverleningsperspectief binnengebracht zullen worden waaronder dus ook relaties en seksualiteit bij volwassenen, ouderen en kinderen, kortom thema's die momenteel onvoldoende aan bod kunnen komen in de basisopleidingen.

Veel meer dan vroeger zal de hulpverlener ook gevraagd worden advies te geven bij thematieken rond seksuele relaties van personen met een handicap, relaties binnen interculturele context, seksuele en relationele problemen die impact hebben op het gezinsfunctioneren en de opvoeding, aspecten van seksuele gezondheid, enz.

Seksuele gezondheid impliceert immers een toestand van fysiek, emotioneel, mentaal en sociaal welzijn en is nauw gerelateerd aan seksualiteit (WHO). Dit is ook onlosmakelijk verbonden met seksuele rechten (geen dwang, discriminatie, geweld,…) en vereist een positieve en respectvolle benadering van seksualiteit.

Ook thematiek in onderwijs

Zorgkundigen en hulpverleners binnen hun diverse werksettings maar ook begeleiders in het onderwijs krijgen meermaals te maken met seksueel grensoverschrijdend gedrag, zowel bij en door jongeren als bij en door volwassenen en kunnen vaak geen gepast antwoord geven zowel naar het slachtoffer als de dader.

Sensoa heeft daartoe recent het 'vlaggensysteem' ontworpen dat het toestemming geven omtrent seksueel gedrag a.d.h.v. zes voorwaarden regelt. Het model is ondertussen door verenigingen, jeugdbewegingen, sportclubs, enz. overgenomen. Binnen de bijzondere jeugdzorg werd het initiatief van de 'seksgps' genomen (www.seksgps.be) met gelijkaardig opzet.

Gepast kunnen omgaan met grensoverschrijdend seksueel gedrag zal een competentie worden die elke hulpverlener zou moeten bezitten.

Relationele en seksuele voorlichting en advies

Binnen de bestaande opleidingen is er wel veel aandacht voor communicatie en hulpverlening/opvoedingsondersteuning maar er is weinig aandacht voor seksualiteit en relatievorming in breder perspectief.

Zorgverleners en hulpverleners hebben vaak angst om over seksualiteit te praten omdat ze er zelf te weinig kennis over hebben of omdat praten over seksualiteit in hun ogen gevaarlijk lijkt (ongewenste seksuele intimiteiten).

Ofwel vinden ze dat het niet hun terrein is of omdat seksualiteit een ongemakkelijk of schaamtevol levensgebied is. Het ontbreekt hen vaak aan een gepaste respectvolle taal om een constructief gesprek over seksualiteit en seksuele problemen in relationeel verband te starten.

Vormings- en preventiewerk rond relationele en seksuele voorlichting zal daarom een belangrijk onderdeel uitmaken van de opleiding postgraduaat seksuologische hulpverlening.

We denken daarbij aan het geven van individuele voorlichting en groepsvoorlichting over thema's op het gebied van seksuele gezondheid aan diverse doelgroepen gaande van scholen, verenigingen, patiënten in de zorg, personen met een handicap en jongeren met gedragsproblemen en hun ouders.

In de opleiding krijgen de cursisten informatie over spreken omtrent seksualiteit en relaties voor een breder publiek gaande van kinderen tot ouderen.

Seks en ouder worden/Seks en handicap

Seksualiteit is de afgelopen decennia een belangrijk levensgebied geworden. Mensen leven langer en stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit van hun leven.

Seksualiteit hoort daarbij. De hulpverlener wordt in de praktijk steeds vaker geconfronteerd met vragen op dit gebied. In onze maatschappij is er

weliswaar veel aandacht voor seks, maar dan vooral voor extreme vormen of bij jonge, gezonde mensen.

Het thema wordt niet zo gauw gekoppeld aan ziekte, handicaps en ouderdom.

Onze samenleving verandert snel waarbij er ook meer specifieke hulpvragen komen van ouderen rond seksualiteit, seksuele gezondheid, seksualiteit bij ziekte, enz.

Deze alsmaar groeiende doelgroep waarmee hulpverleners geconfronteerd worden, zal ook vragen stellen naar seks en gezondheid en ouder worden.

Binnen de sector van personen met een handicap komen in het kader van recht op seksualiteit meer vragen rond seksuele alternatieve hulpverlening en sociaal erotische bemiddeling waarbij vele voorzieningen en organisaties niet goed weten hoe hier mee omgaan en er nauwelijks een beleid rond ontwikkeld is. (VN Conventie 2006)

Economisch rendementsverlies door foutlopende relaties en seksuele problemen

Het aspect seksualiteit en relaties zal alleen maar toenemen binnen de hulpverleningsvragen gezien het alsmaar groeiende aantal relatieproblematieken, echtscheidingen, nieuw samengestelde gezinnen, inclusief denken bij personen met een handicap waarbij recht op intimiteit en seksualiteit veel meer op de voorgrond komt, enz.

Relaties die stuk lopen of mensen die er niet in slagen gezonde intieme relaties aan te gaan met een medemens en daardoor vereenzamen of verbitterd geraken, plaatsen niet alleen een domper op het psychische en lichamelijke welzijn van de betrokkenen zelf en hun eventuele kinderen.

Naast de belangrijke psychologische en emotionele gevolgen voor de personen en hun omgeving, is er ook een groot economisch rendementsverlies dat wereldwijd wordt geleden omwille van het feit dat mensen door liefdesproblemen of liefdesverdriet niet meer efficiënt kunnen werken en niet meer optimaal kunnen functioneren in de maatschappij.

Zo bekleedt bijvoorbeeld België in Europa momenteel de derde plaats inzake het aantal echtscheidingen. (www.deredactie.be 06/01/2014).

Relatieproblemen en problemen rond seksualiteit zijn daar vaak (mede)oorzaak. Zoals prof.dr.em. Alfons Vansteenwegen aangeeft zijn er amper initiatieven rond het beter samenleven. Relatietherapie en hulpverlening voor paren die lang met problemen worstelen en er zelf niet meer uitkomen is voorhanden.

Maar wat we vooral nodig hebben volgens hem zijn relatieversterkende programma's rond relatietevredenheid voor mensen die willen samen blijven. (www.deredactie.be 10/01/2014)

Nood aan relatieversterkende programma's

Relatieversterkende programma's en specifieke hulp bij seksuologische vragen zullen in de toekomst meer en meer noodzakelijk worden en alle hulpverleners zullen alsmaar meer uitgedaagd worden deze thematiek ook in hun gewone hulpverleningsaanbod te betrekken.

De opleiding beoogt daarenboven een zekere bewustwording rond de eigen houding ten aanzien van relaties en seksualiteit.

Tenslotte kan een in seksuologische problematieken gespecialiseerde hulpverlener ook seksualiteit beter bespreekbaar maken bij collega-hulpverleners en meer gefundeerd wetenschappelijk, juridisch en ethisch advies geven inzake aspecten van seksualiteit binnen zijn werkomgeving en de samenleving op beleids- en managementniveau.

We denken daarbij ook aan het geven van deskundigheidsbevordering aan professionals (in de zorg, hulpverlening en het onderwijs) over thema's binnen het gebied van seksuele gezondheid.

Plissit Model

Het verzorgen van kortdurende seksuologische counseling vanuit het PLISSIT model zal model staan in de opleiding.

Het PLISSIT-model.

Uitgangspunt bij dit model is: je biedt net genoeg hulp en advies binnen het werkkader waarin je zit én waarbinnen je mogelijkheden en beperkingen liggen. Je kent de grenzen van je werkterrein. Je

biedt niet meer dan nodig is.

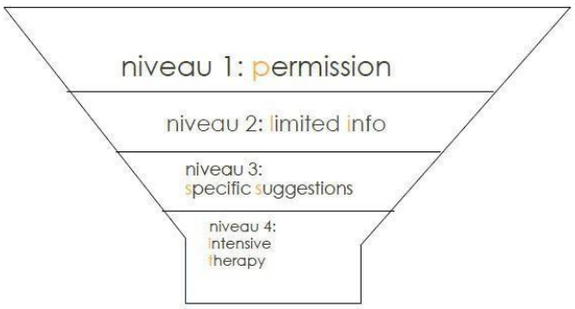

Annon, J.S.(1974). The PLISSIT model : proposed conceptual scheme for the behavioural treatment of sexual problems. Journal of sex education & therapyy,2,1-15

Het is een trechter model: je volgt dat wat de hulpvrager zelf wil, vanuit datgene wat je aanreikt als deskundige vanuit jouw werkkader. Niet iedereen wil immers direct intensievere therapie.

Niveau.1. Permission:

De hulpverlener heeft aandacht voor het relationele en seksuele aspect en geeft erkenning aan de psychologische, de sociale/relationele en seksuologische aspecten. Je geeft aanmoediging om erover te praten. Je legt open én je trekt je weer terug.

Niveau.2. Limited Information:

De hulpverlener bespreekt de gevolgen van ziekte, relationele of andere problemen en refereert naar de consequenties ervan voor de seksualiteit binnen de context van de (evt.) relatie en het leven. Hij geeft beperkte informatie en verwijst bijvoorbeeld door naar folders of website.

Niveau.3. Specific Suggestions:

Wáár wringt het en bij wie? Is er een hulpvraag? Hierin geeft de hulpverlener seksuologische tips, meer gerichte uitleg en adviezen, voorlichting, handreikingen, specifieke verwijzingen naar literatuur, internet, brochures, enz. en doet elementaire voorzichtige counseling.

Niveau.4. Intensive Therapy:

Er is lijdensdruk en lijdenslast en er is een diepgaandere hulpvraag op seksuologisch vlak. Psychosociale/medische begeleiding is gewenst/ nodig om er verandering in te krijgen. De seksuologische hulpverlener zal hier adequaat doorverwijzen naar meer gespecialiseerde hulpverleners indien hij/zij zelf onvoldoende ondersteuning kan bieden en doet dit enkel op vraag van de cliënt/patiënt tenzij er sprake is van (strafbaar) seksueel grensoverschrijdend gedrag. Van belang is dus om als hulpverlener op de hoogte te zijn van de seksuele problematieken en de kanalen te kennen via welke verwezen kan worden.

Het kunnen verzorgen van kortdurende counseling (permission, limited information, specific suggestions) bij seksuele problemen en het adequaat kunnen verwijzen indien intensieve behandeling noodzakelijk is binnen diverse settings van professionele hulpverleningspraktijk zal een belangrijk uitgangspunt zijn van de opleiding.

Bekijk hier enkele (Nederlandse) filmpjes wat een seksuologisch hulpverlener doet. (In Nederland wordt de titel 'seksuoloog' niet enkel gereserveerd voor masters in de seksuologie, maar ook bachelors met voldoende seksuologische opleiding)

https://www.youtube.com/watch?v=Ve84HvXU89Y

https://www.youtube.com/watch?v=N98y-WUZbFw

DOELGROEP

De opleiding is bedoeld voor hulpverleners met minimaal een bachelor opleiding in een menswetenschappelijke richting (België) of hbo-vooropleiding (Nederland) zoals maatschappelijk werkers, (gespecialiseerde sociaal) verpleegkundigen, (bekken)fysiotherapeuten en ergotherapeuten, sociaal pedagogisch hulpverleners/ professionele opvoeders-begeleiders, leerkrachten met begeleidingsfunctie in het onderwijs,… die zich willen verdiepen in de thematiek en vragen en problemen van cliënten/patiënten met betrekking tot hun relaties en seksualiteit.

In het huidige werk als hulpverlener wordt u als hulpverlener geconfronteerd met vragen omtrent relaties en seksualiteit of u wilt in de toekomst een specialisatie in deze materie uitbouwen.

WERKWIJZE

De noodzakelijke competenties worden ontwikkeld via informatieoverdracht door in hun vakgebied gespecialiseerde lectoren en gerenommeerde gastsprekers , door middel van zelfstudie in aangereikte literatuur, dvd, casusbesprekingen, simulatieoefeningen, intercollegiale feedback(intervisie) en supervisie.

Van de deelnemers wordt een actieve betrokkenheid, inzet en aanwezigheid bij de vormingssessies verwacht.

De docenten zijn allen werkzaam in de praktijk van de seksuologische hulpverlening of doen academisch onderzoek daaromtrent. Deelnemers worden uitgenodigd eigen praktijksituaties in te brengen.

LESGEVERS

Kaat Bollen is master klinische psychologie en master seksuologe. Ze werkt als seksuologe en relatietherapeute in een therapeutisch centrum

Haar specialisatie is vooral verschil in libido, pijn bij het vrijen (dyspareunie en vaginisme), confrontatie met vreemdgaan, seksverslaving, problemen of vragen bij de seksuele geaardheid, verschillende wensen in de (seksuele) relatie, effect van anorexia op de seksuele relatie en hoe hiermee om te gaan.
Ze schreef diverse boeken rond seksualiteit : Schaamhaarboek, Borstenboek, Met drie in bed, Boek der Lusten en heeft een eigen programma 'In vertrouwen' op Vitaya. Ze treedt vaak op als seksuologisch deskundige bij televisieprogramma's in Vlaanderen en Nederland en heeft een vaste rubriek bij HBvL www.she.be en Nina)

Marieke Dewitte is Doctor in de psychologie UGent met specialisatie in hechting in koppelrelaties. Ze studeerde daarenboven postmaster seksuologie bij de RINOgroep in Utrecht. Ze werkt als seksuologe in UZ Gent en is lesgever in de postmaster seksuologie UGent en is post-doctorate researcher aan de Universiteit Maastricht Afdeling. Psychology and Neuroscience, Clinical Psychological Science

Sarah Goris is master in de criminologie en master in de seksuologie. Ze werkt als systeemtherapeut. Sarah heeft gewerkt als gezinsbegeleider binnen OBC Bethanië te Genk. Hier begeleidde zij ouders van kinderen met gedrags– en emotionele problemen. Verder heeft zij diverse jaren gewerkt als therapeut binnen de forensische psychiatrie in Maastricht. Hier deed zij ervaring op in het werken met volwassenen met een persoonlijkheidsstoornis, psychiatrische problematiek en agressie regulatie problemen. Ten slotte heeft zij als criminologe gewerkt met forensische jongeren binnen de intensieve behandelunit van het UPC KULeuven, campus Kortenberg. Ze werkt in het psychotherapeutisch centrum Ligado http://www.ligado.be Ze is gespecialiseerd in het werken met seksueel delinquenten, seksueel grensoverschrijdend gedrag en preventie naar (residentiële) voorzieningen.

Kristien Coteur behaalde haar Master of Science in de Seksuologie en Bachelor Secundair Onderwijs. Vervolgens specialiseerde ze zich in Familiale Bemiddeling. Na enkele jaren als klinisch seksuoloog en bemiddelaar actief te zijn geweest, legt ze zich momenteel toe op doctoraatsstudies in de biomedische wetenschappen aan KU Leuven. Daarnaast onderhoudt ze met veel passie haar specialisatie in seksuele problematieken en scheidings- en ouderschapsbemiddeling.

Ann Eben studeerde bachelor toegepaste psychologie en behaalde daarna haar master in de klinische seksuologie.. Ze werkt als relatie- en gezinstherapeut in het centrum voor psychologische begeleiding en psychotherapie in Genk. Ze heeft verschillende jaren gewerkt in het abortuscentrum in Hasselt. Momenteel is ze tewerkgesteld als klinisch seksuoloog in UZ Leuven, daar begeleidt ze de borstkankerpatiënten.

Gerard Gielen studeerde master pedagogiek en master seksuologie. Hij is auteur van Interculturele hulpverlening (Kluwer); Onaantrekkelijk (Garant); Mooie heksen, lelijke feeën (Garant) Hij werkt als lector in de opleiding bachelor orthopedagogie UC Leuven Limburg programma Welzijn en de EGO en VEB lerarenopleiding Thomas More in Geel en is coördinator van de opleiding postgraduaat seksuologische hulpverlening. Hij heeft ook een eigen praktijk inzake seksuologie en relatietherapie http://www.seksuologiepraktijk.be

LEERMATERIALEN

Tijdens de opleiding kunnen de cursisten gebruik maken van alle boeken, brochures, dvd's en hulpmiddelen van de hogeschoolmediatheek en alle online databanken die (ook via thuistoegang) voor hogeschoolstudenten ter beschikking staan. Het gaat om materiaal voor cliënten en professionals. Via een gesloten online toegang via het leerplatform Toledo wordt er zeer veel bijkomende nuttige achtergrondinformatie ter beschikking gesteld.

Cursisten ontvangen voor de duur van de opleiding een studentenkaart van de UC Leuven Limburg waarmee ze toegang hebben tot universiteitsbibliotheken en andere voordelen van het ‘student’ zijn.

EVALUATIE

Er wordt 90% aanwezigheid op de lesavonden verwacht. Enkel behoudens overmacht (vb. ziekte) kan hier van afgeweken worden.

Een student die niet voldoet aan deze voorwaarde kan geweigerd worden tot de examens.
Bij elke module worden er een aantal zelftoetsen met meerkeuzevragen via het leerplatform Toledo ter beschikking gesteld, die thuis volgens eigen tempo gemaakt kunnen worden en waar de cursist minimum 70% score moet behalen.

Herkansing op de toetsen is mogelijk. Tijdens de modules zijn er ook korte schriftelijke opdrachten via zelfreflecties en casussen die via permanente evaluatie beoordeeld worden en ook in het examenresultaat verrekend worden.

Als eindproduct schrijft de cursist een paper waarin hij de opgedane kennis a.d.h.v. een meer uitvoerig uitgewerkte casus en een specifieke problematiek en hulpverleningstraject uiteenzet.

Deze paper wordt op het einde van het jaar ingeleverd. Hieraan wordt vooral in het tweede semester gewerkt. Er is een tweede zittijd voorzien in september.

ATTESTERING

Na het met succes vervullen van het eindproject, de deelopdrachten binnen de opleidingsonderdelen , slagen in de opgegeven online toetsen via het leerplatform Toledo en 90% aanwezigheid op de lesavonden ontvangt de cursist een officieel getuigschrift van postgraduaat ‘Seksuologische hulpverlening’ uitgereikt door de UC Leuven Limburg..

Deze opleiding leidt tot de titel van ‘seksuologisch hulpverlener’ Een seksuologisch hulpverlener is eerst en vooral een degelijk op minimaal bachelorniveau opgeleide hulpverlener die een basisopleiding heeft gehad in kwaliteitsgericht hulpverlenen hetzij op opvoedkundig, sociaal of verpleegkundig niveau.

Hij of zij is werkzaam (geweest) in diverse settings gaande van algemeen welzijnswerk, jeugdwerk, jeugdzorg of zorg voor personen met een handicap, in de thuislozenzorg, in de kinderzorg, bij bejaarden, in de verpleging, fysiotherapie, bij migranten, in het begeleidingswerk binnen onderwijs, enz.

Hij of zij heeft daarenboven via deze opleiding een bijkomende specialisatie verworven in seksuologische en relationele problemen, vandaar de benaming 'in seksuologische problematieken gespecialiseerde en geschoolde hulpverlener' of afgekort 'seksuologisch hulpverlener'.

Deze opleiding heeft een zogenaamde ‘Beroeps Toegevoegde Waarde’, wat betekent dat deze opleiding een toegevoegde waarde geeft aan degene die een beroep in de hulpverlening/therapie uitoefent of als afgestudeerd hulpverlener dat in de toekomst wenst te doen.

Na de opleiding ben je in staat om in je eigen professionele omgeving als referentiefiguur seksualiteit adequater om te gaan met relationele of seksuele problemen en aan eenvoudige seksuologische en relationele counseling te doen.

Wie reeds in de (ortho)pedagogische, maatschappelijke, therapeutische of verpleegkundige zorg actief is of in de toekomst wenst te zijn, kan met deze opleiding bijgevolg ook een antwoord bieden aan meer relationeel of seksuologisch georiënteerde vragen van zijn/haar hulpvragers.

De opleiding leidt niet tot de titel van 'seksuoloog'.

Afgestudeerden (en studenten) kunnen geassocieerd lid worden van de Vlaamse Vereniging van Seksuologen. Meer info http://www.seksuologen-vlaanderen.be/

EDUCATIEF VERLOF EN OPLEIDINGSCHEQUES

Deze opleiding werd sinds 16/06/2014 erkend door het Paritair comité voor de gezondheidsinrichtingen en –diensten voor het bekomen van educatief verlof. Je kunt dus gebruik maken van educatief verlof om deze opleiding te volgen.

Vanaf 1 maart 2015 wordt de toegang tot opleidingscheques voor hooggeschoolden beperkt: enkel hooggeschoolden die een loopbaangerichte opleiding volgen, die vermeld staan in hun persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) nadat ze loopbaanbegeleiding volgden, kunnen nog opleidingscheques aanvragen.

Voor de laag- en middengeschoolden blijft de reglementering inzake opleidingscheques ongewijzigd. Zij kunnen dus nog steeds opleidingscheques aanvragen voor arbeidsmarktgerichte opleidingen in het kader van de lijst van het betaald educatief verlof (BEV) als voor alle loopbaangerichte opleidingen in het kader van hun loopbaantraject. Betaling met KMO portefeuille is mogelijk.

INSCHRIJVINGSPROCEDURE

Indien je de intentie hebt om in te schrijven in dit postgraduaat, dien je het online toelatingsformulier in te vullen dat je vindt op de website http://www.ucll.be onder postgraduaat seksuologische hulpverlening. Wees zo nauwkeurig mogelijk.

Na verzending krijg je via mail een toelatingsformulier afgeleverd, waarmee je vlot de inschrijvingsprocedure in Diepenbeek kan doorlopen. Deze aanvraag dient om te controleren of je vooropleiding voldoet om toegelaten te worden tot de opleiding. Zonder toegangsformulier is inschrijving onmogelijk. .

Officiële inschrijvingen kunnen vanaf eind juni op de campus UCLL Diepenbeek of online. Meer info op http://www.ucll.be . Een inschrijving is pas definitief na betaling van het inschrijvingsgeld. Dit kan via overschrijving gebeuren. Bij de inschrijving moet u naast het toelatingsformulier ook uw hoogst behaalde diploma en uw identiteitskaart meebrengen. Houd er rekening mee dat de inschrijvingen na het overschrijden van het aantal maximale deelnemers afgesloten kunnen worden. Het aanvragen en toegekend krijgen van het toelatingsformulier is geen voldoende voorwaarde voor definitieve inschrijving. Pas na effectieve inschrijving in de hogeschool is de inschrijving definitief. Schrijf dus vanaf 1 juli snel in om uw plaats te verzekeren

PRAKTISCH

De opleiding loopt gedurende één jaar op woensdagavond van 18u00 tot 21u30 (m.i.v. 15 min pauze) en begint in de derde week van september en eindigt eind juni. Exacte datum wordt na inschrijving meegedeeld.
Tijdens de schoolvakanties zijn er geen vormingssessies.
De lessen gaan door in de gebouwen van de UCLL Universitaire campus Diepenbeek Agoralaan 3590 Diepenbeek, België.
In de cafetaria zijn er ’s avonds broodjes en koude en warme dranken te verkrijgen.

KOSTPRIJS

De huidige deelnameprijs vindt u op de website via http://www.ucll.be/postgraduaatseksuologischehulpverlening
In de deelnameprijs is de prijs voor gedrukte cursussen en Toledo toegang inbegrepen, doch niet de eventuele handboeken.

PROGRAMMA

Programma UCLL postgraduaat seksuologische hulpverlening 24 stpt (voorlopig overzicht onder voorbehoud van wijzigingen)

Semester 1

Module 1 Basiskennis seksualiteit en hulpverlening (m.i.v. casuïstiek) (4 stpt)

-Visies op seksualiteit (m.i.v. casuïstiek)

-Seksuele levensloop, beknopte seksuele anatomie en fysiologie

-Seksuele ontwikkeling en levensloop

-Seksuele anamnese

-Vragen en problemen m.b.t. seksualiteit

-Hulpverleningsmethodieken : therapeutische denkmodellen in seksuologische hulpverlening/hulpverlenings- en begeleidingsmogelijkheden bij seksuele en relationele problemen/Partnerrelatietherapie/PLISSIT model

-Bemiddelingstechnieken inzake gezins- en relatieproblemen

-Plan van handelen bij seksuologische problematieken

Module 2 Gezin, relaties en seksuele diversiteit (m.i.v. casuïstiek) (3stpt)

-Gezin, samenleving en relatievormen (echtpaar, eenoudergezin, nieuw samengesteld gezin,…)

-Culturele en godsdienstige invloed op gezinsvorming, seksualiteit en seksualiteitsbeleving.

-Partnerkeuze/ Verlegenheid bij vinden van partner/Bindingsangst/ Verlatingsangst/Manipulatie in een relatie/Moeilijkheden bij vinden van een partner/Hechtingsproblematiek

-Alternatieve relatievormen

-Relatieproblemen/echtscheidingsverwerking

-Gezinsconflicten/Nieuw samengestelde gezinnen

-Seks en single zijn

-Holebi en seks/ Seksuele identiteit/Seksuele oriëntatie

-Genderdysforie en transseksualiteit

-Fertiliteitsproblemen/IVF/Kinderwens

-Aspecten van seksueel beleid/wetgeving

Module 3 Jongeren, seksualiteit, misbruik en geweld (m.i.v. casuïstiek) (3 stpt)

-Seksuele opvoeding & voorlichting & informatie & training & materialen

-Seksueel grensoverschrijdend gedrag (vlaggensysteem, toestemming geven,…)

-Problemen seksuele opvoeding/seksualiteit kinderen & jongeren

-Schaamte voor het eigen lichaam & seksuele identiteit

-Kinderen en echtscheiding ouders

-Incestverwerking/ Traumaverwerking bij seksuele grensoverschrijding/ Vervelende seksuele ervaringen uit de jeugd

-Hulp slachtoffer van seksueel geweld/Forensische seksualiteit/Seksueel misbruik door mannen en vrouwen

Semester 2

Module 4 Varianten in seksbeleving (m.i.v. casuïstiek) (3stpt)

-Nieuwe media, seks/porno/relatieverslaving hyperseksualiteit

-Liefdesverslaving

-Aangetrokken voelen tot kinderen

-Bijzondere seksuele voorkeuren, perversies en parafilie

-BDSM-bondage wensen en problemen daarrond

-Forensische daderhulpverlening/zedendelinquentie

Module 5 Seksuele problemen : casuïstiek en hulpverlening (m.i.v. casuïstiek) (4 stpt)

-Problemen bij het vrijen.
-Problemen met seksuele beleving/seksuele communicatie
-Problemen om zich te ontspannen bij seks
-Seksuele sleur en verveling
-Stress/burnout en relatie
-Tegenvallende seks met partner
-Abortusverwerking/Ongewenste zwangerschap
-Angst voor seks
-Aseksualiteit
-Depressie en relatie
-Erectiestoornissen/problemen klaarkomen man
-Impotentie-angst/faalangst
-Vaginisme/dyspareunie
-Vreemd gaan van de partner/overspel
-Libidoproblemen/geen zin in vrijen/verschil in seksueel verlangen
-Omgaan met & verwerking van SOA/HIV
-Postpartum depressie
-Orgasmestoornissen
-Pijn bij het vrijen
-Vroegtijdige zaadlozing man

Module 6 Seksualiteit en specifieke thema's (m.i.v. casuïstiek) (4 stpt)

-Seks bij lichamelijke beperking/handicap
-Seks bij personen met een mentale handicap
-Seks bij ziekte
-Seks en alcohol-/drugsmisbruik
-Seks en ouder worden/menopauze/andropauze
-Seks en palliatieve zorg
-Seks tijdens en na zwangerschap
-Oncologie en seksualiteit

Module 7 Eindwerk (3stpt)

Uitwerken van een paper waarin een bepaalde thematiek uit de lessen adhv een uitgewerkte seksuologische casus en theoretische en praktische verklaringsmodellen wordt uitgeschreven. Tijdens het opleidingsjaar worden op regelmatige basis info- en feedbackmomenten voorzien waar de cursist begeleid wordt in het schrijven van de paper.

COMPETENTIES

Na afloop van de opleiding is de seksuologische hulpverlener in staat om :

de eigen houding en visie t.a.v. aspecten van seksualiteit en relaties en de consequenties daarvan voor de hulpverlening te onderscheiden en te verwoorden binnen humaan en ethisch kader;

de invloed van cultuur en godsdienst op seksueel gedrag en seksuele beleving te onderkennen en te beschrijven;

elementaire feiten m.b.t. seksuele ontwikkeling, seksuele anatomie en fysiologie te benoemen;

de variëteit aan seksualiteit en seksualiteitsbeleving als maatschappelijk fenomeen te onderkennen;

aspecten van seksualiteit en seksuologische problematieken bespreekbaar te maken bij cliënten/patiënten en collega's en dit steeds vanuit een multidisciplinair perspectief en breder maatschappelijk kader te benaderen;

te kunnen duiden dat de meeste seksuele problemen zowel lichamelijke, psychologische als relationele aspecten omvatten;

de meest voorkomende problemen en vragen m.b.t. relaties en seksualiteit te omschrijven, alsmede de algemene achtergronden/oorzaken;

hulpverleningsmogelijkheden voor mensen met specifieke vragen en problemen m.b.t. seksualiteit en relaties te benoemen en adequate informatie en advies te geven;

bij enkele van de meest voorkomende seksuele en relationele problemen een eenvoudige seksuologische anamnese uit te voeren en deze theoretisch te onderbouwen;

bij seksueel grensoverschrijdend gedrag een ethisch en juridisch gefundeerde houding aan te nemen, rechten en plichten aan te geven en oplossingsgericht te handelen naar slachtoffer(s) ,dader(s) en de mogelijks betrokken hulpverlenende organisatie(s);

binnen de eigen hulpverleningssetting bij een eenvoudige seksuele problematiek een probleemformulering en een plan van handelen op te zetten en een eenvoudige counseling uit te voeren vanuit het perspectief van het PLISSIT model;

bij specifieke doelgroepen zoals personen met een handicap, holebi, transgender, oudere cliënten, allochtonen, personen met een chronische ziekte, enz. deskundig advies te verlenen rond seksuologische thematieken en eenvoudige counseling te doen vanuit het PLISSIT model:

cliënten met seksuele en relationele problematiek, waar nodig, adequaat door te verwijzen naar meer therapeutisch en academisch geschoolde hulpverleners;

interventies op te zetten op basis van de beschikbare kennis uit praktijk en theorie ter bevordering van de seksuele gezondheid van diverse doelgroepen en bij grensoverschrijdend seksueel gedrag;

individuele voorlichting en groepsvoorlichting te verzorgen over thema's op het gebied van seksuele gezondheid aan diverse doelgroepen;

deskundigheidsbevordering te geven aan professionals (in de zorg, hulpverlening en het onderwijs) over thema's binnen het gebied van seksuele gezondheid en relaties.

KHLEUVEN KHLIm GROEP T LEUVEN EDUCATION COLLEGE UC Leuven Limburg MOVING MINDS

V.U.: Gerard Gielen, UC Leuven Limburg, Agoralaan Gebouw B bus 7, 3590 Diepenbeek. Contact gerard.gielen@ucll.be